

Digoxin og nedsat nyrefunktion

Hændelse

87-årig kvinde indlægges fra plejecenter grundet tilfældigt målt forhøjet serum digoxin (S-digoxin) på 3,7 nmol/L og nedsat nyrefunktion. Patienten har demens og kan ikke bidrage til anamnese, men ifølge plejepersonalet har hun ikke haft ændringer i helbredstilstanden op til indlæggelsen. I akutmodtagelsen er hun upåvirket og habituel i kontakten. Der konstateres atrieflimmer, nedsat urinproduktion tydende på dehydrering samt blodprøver med kreatinin på 132 µmol/L og kalium på 4,8.

Patientens digoxin dosis viser sig at være for høj i forhold til alder, nyrefunktion og vægt. S-digoxin har ikke været kontrolleret de sidste 5 år. Patienten indlægges til rehydrering og justering af digoxin dosis.

Efter 3 døgn indlæggelse er patienten rehydreret med normal S-digoxin og væsketal. Hun udskrives til plejecenteret med planlagt kontrol af S-digoxin ved egen læge 14 dage senere.

Analyse

Digoxin er et risikosituationslægemiddel (Se nedenstående link), da det har et snævert terapeutisk indeks på 1,0 - 2,0 nmol/l serum, hvor der normalt stiles mod niveau i nedre halvdel af området. S-digoxin tages mindst 8 timer efter indtag af sidste digoxin dosis.

Der er risiko for overdosering især ved dehydrering og faldende nyrefunktion. Det kan medføre forskellige symptomer, hvoraf de alvorligste er rytmeforstyrrelser herunder ventrikelflimren, avanceret AV-blok og asystoli.

Digoxin kan opstartes af praktiserende læge, men ofte er behandling opstartet af en kardiolog, hvorfra vi overtager behandlingen mhp. receptfornyelser. Her er det vigtigt at være opmærksom på regelmæssig kontrol af S-digoxin samt dosisjustering ved faldende nyrefunktion. Dette f.eks. i forbindelse med årskontrol.

Digoxin har talrige interaktioner med anden medicin og naturlægemidler, hvorfor ordination af ny medicin til en patient, der i forvejen tager digoxin, kræver skærpet opmærksomhed.

Forslag til forebyggende procedure

- Der anbefales særlig opmærksomhed på hele medicinlisten ved receptfornyelse af digoxin især ved årskontrol eller fald i funktionsevne.
- For at sikre regelmæssig kontrol kan man med fordel lave recept til en fast periode på f.eks. 3 måneder, hvorefter der planlægges blodprøvekontrol. Alternativt kan man benytte reminder i kalenderen eller ekstern liste i f.eks. Excel mhp. at sikre blodprøvekontrol.
- Digoxin bruges primært til rytmekontrol af atrieflimmer hos inaktive patienter. Opmærksomhed på at revurdere indikationen for digoxin hos svagelige ældre som f.eks. plejecenterbeboere.
- Der ses gentagende UTH'er hvor manglende fokus på nedsat nyrefunktion fører til overdosering af forskellige typer medicin. Der anbefales derfor gennemgang af medicinlisten ved faldende nyrefunktion mhp. rettidig dosisreduktion.
- Fælles Medicin Beslutningsstøtte er indført i alle vores IT-systemer. Denne kan via medicinmodulet gøre opmærksom på risiko ordinationer ved lav nyrefunktion mv. Det anbefales at sætte sig ind i, hvordan funktionen benyttes
- Der anbefales særlig opmærksomhed ved fornyelse af recept på digoxin, hvis patienten ikke er i stand til at tage vare på sig selv, eller har nedsat kognitiv funktion. Dette grundet alvorlige bivirkninger i forbindelse med dehydrering og fejlmedicinering.

Litteratur/yderligere information

<https://stps.dk/da/laering/risikoomraader/risikosituationslaegemidler/>

<https://nbv.cardio.dk/af>

Lau Bertholdt

Patientsikkerhedskonsulent i KAP-H

lauberholdtkaph@gmail.com